

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.
A szombati számokra helyben és vidéken:
Az óbeeseli melléklettel együtt félévenként 2 korona,
anélkül félévenként 1 korona 60 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.
FIÓK-SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Óbecse, belvárosi plébánia. Telefonszám 48.
Kéziratok nem adódnak vissza. — Hirdetések
arszabály szerint.

A katolikus nép vezetőihez!

Irta: Dvihalj Géza.

A nemzetközi szociáldemokrata párt legújabb agrár törekvései, mint azt láttuk, nem vezettek a kellő eredményre. Nem különösen azért, mert egy politikai program még magában nem párt, s csak ha megbízható erők vállalkoznak annak kivitelére, képes a program hivatkozni.

A magyar ember jól tudja, kivel áll szemben. Nem ad hitelt Bokányi-éknak. Nem lát bennük a nép oly nagy garanciát, mely az ő nyomorúságán segíthetne. Hozzá járul ahhoz a részvédtelenséghez a magyar földművelési politikának a legutóbbi 10 év alatt létesített sok humánus és okos szerű intézménye, Darányi intenzív munkája és mindazon eredmények, melyek az agrárszociálisták kérdésének megoldását egyre közelebb hozzák.

Nagy és érthető oka a nemzetközi felsülésnek az is, hogy ez a mozgalom soha sem viselte őszintén a földmives nép sorsát a szívében, annak szervezésére nem fordított gondot, sőt a Marx-elmélet szerint határozottan ignorálta a föld népét s megfeszített erejét az ipari munkások szervezésére fordította.

Ez a körülmény adott életere Mezői mozgalomnak is. Ez az ember észre vette, hogy a föld népének is vannak már szociális hajlamai, csak helyes frázist kell kitalálni tömörítő erőnek. Elvetette a nemzetközi jelzöt, melyet a nép jobban gyűlöl mint a „magánügynek“ nevezett vallástalanságot és lám, számottevő tábora van azokból, kiknek ég a lelkük sorsuk javítása miatt, de nincs elég erkölcsi erejük, vagy szellemi képességük, hogy felismerjék helyzetüket, és belássák, hogy ők egy ügyes üzletember hasonallatai. Mezői szorgalmassan koppelasztja a birkáit, de még szorgalmasabban ígérget.

A nép azon része, mely az illetékes vezetőktől elhanyagolva, valami segítő agrármessiaszt keres, sokkal ismerősebb Mezői programjával és jobban rokonszenvez egy nem kimondottan nemzetközi párttal, mint Bokányiék és a többi Jakabok gyülekezetével, de jobban még azért is, mert Mezői táborának zömét a föld népe képezi, emitt pedig attól az ijesztő eshetőségtől kell félnie, hogy a már tulsulyban levő és a pártvezetést és

irányítást teljesen a saját kezében tartó ipari proletárizmus jármába kerül.

Azonban ne higyjük, hogy a nemzetköziek tábora mindezeket tudva is felhagyna népkisértő munkájával. A nemzetközi szociáldemokrata tábor vezéreiben az erős faji szívósság és főleg az üzlet elve elég tüzzel sőt most még nagyobb tüzzel fog agitálni és szervezni. Nem olyan ragadozók ők, hogy ha egy ugrást elhibáztak, szégyenkezve elsomfordáljanak a kiszemelt áldozat mellől.

Nézzük csak végig a nemzetközi szociáldemokraták évi jelentéseit, ves-sünk egy pillantást küzdelmes, viszontagságos, sőt mondjuk ki nyiltan: üldözött fejlődésükre és nyomban belátjuk, hogy egy kudarc, tiz kudarc meg nem állítja őket. Vezetőik üzletemberek abból a fajtából, mely kizárólag jövedelemre és hatásra dolgozik sevégből mindég kész alkalmazkodni, mindég kész reformálni a tömegnek szánt programját.

A magyar kereszténységre tehát most vár a legerősebb munka. Megtartani a népet Istenének és hazájának, segíteni baján, őszintén dolgozni anyagi jobblétén s fejleszteni értelmét, hogy tisztán lásson.

Ne fázzunk a „szociálisták“ szótól, mert az tűz, mely mint látjuk az egyház és a haza javára hasznosan használható, de elhanyagolva, fitymálva pusztító romboló elem. Tűz, amelyet szit a kor ezer baja, tűz, amely elkeseredéssé forralja az elégtelenséget.

Nem szabad késnünk, hogy minden akciónkra, melylyel a népnek akár anyagi akár szellemi baján segítünk, rásüssük a „szociális“ jelzöt. Legyen szociális gazdakör, legyen szociális munkás egyesület; legyen szociális népakadémia, legyen szociális olvasó kör. Alapjában véve mindez szociálisták, miért tagadjuk meg hát tőle a nevét?

A jellegét az ilyen intézményeknek ugyanis az alapítás szelleme a vezetés adja meg, ha pedig mi alapítjuk, mi vezetjük úgy ezek a szociális intézmények, mindenesetre keresztényi alapelveken épültek, következetesen: keresztény szociális intézmények is.

Meg kell értetni a néppel is, hogy ez szociálisták, sőt ez az igazi szociálisták, ez a keresztény szociálisták, mely lám reklám nélkül a nép javára munkálkodik.

Számtalan faluban, hol katolikus gazdakör, szövetkezet és olvasókör van, már befészkelte magát a nemzetközi istentelenség a szociálisták szüire alatt és zsebel, rombol. A népet úgy láztatja, szajkó módjára krárogva: a papok titeket butítanak, mindenféle katolikus egyesületeket csinálnak, hogy elvonják figyelmeteket a világ megváltó szociálistákról. A nép pedig sajnos, sok helyen hozzájuk csatlakozik, mert nem tudja, hogy nemzetközi zsebpolitikán kívül nincs más szociálisták. A fején van a kalap, és keresi, — mert nem tudja, hogy a mi a fején van kalap. Azt hiszi, hogy az ő intézménye csak katolicizmus, és nem egyuttal szociálisták is, azonban ha tudja, hogy ő igen is már szervezve van az igazi szociálistákkal s itt nem zsebelik, nem koppelasztják, kiadja az utját a nemzetközi szélhámosoknak, mert látja, hogy hazugság a beszédük, hogy a szociálisták csak cégére a jövevénynek.

A szociálisták ma varázsszó, olyan, a mely után értelmét sem tudva, mint szívárvány után a gyermek, fut a nép, s ahol még évekkkel ezelőtt se volt hive, ma nagy tábora van.

Ne késsünk tehát! — mert saját otthonunkból ezzel a varázsszóval kiszorítanak bennünket. Előbb-utóbb beférkőzik a legkisebb faluba is a nemzetközi szociálisták és aratni fog lassan de biztosan a nép tudatlanságában és hiszékenységében. Legyen elég erőnk megvallani, hogy már csináltunk szociálistákat és fogunk is csinálni mindent e jelben.

Nem kell attól félni, hogy a nép szellemi és anyagi javán való munkálkodást a közjogi alapokat nyilt kérdésnek hagyó keresztény szociálisták párt azonnal és természetesen le foglalja magának, vagyis politikai tekintetek ne tartsanak vissza bennünket a munkától, mert az egyesülést megfogja hozni később a kor, a politikai viszonyok átalakulása.

Nagy, kényyszerítő körülmények fogják egyszer összeforrasztani a katolicizmusnak most még csak társadalmi és közgazdasági szociálisták a keresztény szociálisták párttal magával, addig is azonban tegyük kötelességünket és tegyük mindent a szociálisták jegyében és süssük a homlokára munkánkunk: ez szociálisták, ez keresztény szociálisták.

A fiu polgáriiskola ügye.

Nagy Ferencet, volt munkavezetője megvádolta, hogy a fiu polgári iskola építésénél holmi visszaéléseket követett el.

Nagy Ferenc megfelelt a vádakra, a vizsgálat folyik rendesen. Nem avatkoznánk az ügybe, ha Rogics Timé nem folytatná a nyilvános vádaskodást. Amde most már a lapok is beleavatkoznak. Mi is mondunk tehát néhány szót az esetről.

Az egyik helyi lap politikai haragjának kitölthetősére használja fel ezen ügyet. Protekciót, részrehajlást emleget; belügyminisztert hív segítségül. Tehát, a dolgot mindenestre meg kell vizsgálni alaposan. Ezt kívánja Nagy Ferenc is.

De hát nem tünt föl az a lapoknak, hogy a vádló most, mikor már egészen kész az épület, áll elő vádjával? Hiszen módjában lett volna, s ha becsületesen gondolkodik, akkor emelte volna vádjait, amikor meggyőződhetek volna a vádak alaposágáról egy fél óra alatt? Most vádaskodik, mikor ugyyszólván az épületet szét kell bontani, hogy vádakot lehessen bizonyítani? Hát az ilyen vádaskodást csak a rosszakarat veheti komolyan.

Aki tisztességesen gondolkodik, az e vádakot a maga módja szerint bírálja el, s még csak egy tollvonást sem tesz azért, hogy egy embert becsületében meggyanúsítson, a polgármestert meg visszaélés leplezetéssel vádolja, mert egy elbocsátott munkavezető akar valakinek a kedvében járni vagy boszút állni.

Nagy Ferenc higgadt, becsületes eljárása, a vád megjelenése után a polgármester haladéktalan intézkedése a tisztességes gondolkodást csak arra készítheti, hogy várjon a vizsgálat befejezéséig, mert ha nem vár, bizony részes lesz az igaztalan vádaskodásban.

20000 téglá és a vas.

Hogy a közönség fogalmat szerezhesen magának a vádaskodás jellegéről, a következőket jegyezzük meg. A 20000 másodrendű és az elsőrendű téglá ára között a különbség, mondjuk 120 korona. Hát elképzelhető, hogy egy százezer koronánál nagyobb vállalatnál Nagy Ferenc 120 koronáért csaljon, vagy hogy 120 koronáért a polgármester leplezgesse?

Ami pedig a vasat illeti, az még nagyobb rendben van, mert ez Nagy Ferenc kérelmére az építési naplóban meg van örökítve, s ezért Nagy Ferenc kevesebb pénzt is kap.

A vizsgálat.

A bizottság ma megtartotta a helyszíni szemlét és a vádakot alaptalanoknak találta.

Még csak annyit jegyzünk meg, hogy a vádaskodó, Rogics, jól lehet meg volt hiva a szemlére, még sem mert megjelenni.

A mai vizsgálat kapcsán ki kell még térnünk a mai lapok egy téves megjegyzésére. Azt írják, *mintha Nagy Ferenc beismerne volna, Rogics vádjait.*

Tudjuk hivatalos információból, de tudjuk Nagy Ferencről személyesen is, hogy a lapoknak ezen híresztelése teljesen légből kapott.

Nyilatkozat.

A „Függetlenség“ című ujság mai száma kvalifikálhatatlan módon támad Bíró Károly dr., polgármesterre, amiért ez megtisztelte Nagy Ferencet azzal, hogy házszenelési népnyelén megjelent. Es ezt a kvalifikálhatatlan támadást oly lap intézi ellene, a mely még szeretné, ha elhinnék róla, hogy az egyenlőségért és az iparos érdekeiért küzd. Ezen támadásból a lapra vonatkozólag minden iparos megalkothatja a véleményét.

Mi, akik az ipar emelésért küzdünk, akik az iparnak a megérdemelt tekintélyt akarjuk becsülettel kivívni Szabadkán, csak köszönettel tartozunk Bíró Károly dr. polgármesternek, hogy levetkőzve az előítéleteket, nem röstel most már megjelenni egy iparos családi örömnepén is, s ott együtt tud érezni az ünneplő, munkás iparossággal,

együtt tud örülni az iparossal elért sikere fölött.

A Függetlenségnek, úgy látszik, csak a cégére az egyenlőség, az iparos java, de elfogulatlanul az egyenlőségért küzdeni nem akar, mert akkor nem vádolná a polgármestert azért, mert megtette azt, amit az ipar megérdemel.

Nem vesztegetünk több szót a nevezett lap támadására. E néhány szóból is megérti a közönség az igazságot.

Több szabadkai iparos.

Nem írjuk ki az aláírók neveit, akik azonban kíváncsiak, azoknak szívesen megnevezzük az aláírókat, akik erre fel is kértek bennünket

Maszlag!

Ugy látom, hogy Szabadkának is megvan a maga sajtotakarója a Szabadkai Friss Ujságban. Egy lap, amely nem vallja magát pártlapnak, de azért úgy ír, mint a szociáldemokraták szabadkai szennyese. Hát ezért az alamuszkodásért mi, keresztény munkások, bojkotáljuk ezt a sajtukacot. Egy olyan lap éppen ne gunyolja a keresztény szociálistákat, amely maga a guny tárgy.

Az 1908. máj. 8-iki számában a keresztény szociálisták üdvözölték Polónyit, cím alatt ugyan kiköpte magát ez a sajtotakaró. Bizonyára fáj neki az üdvözlés. Talán ha egy *bohert* üdvözöltünk volna, akkor mi kedves emberei volnánk a Frissujságnak.

Keresztény munkások, akikben egy kis erkölcs van, az ne vegye a Szabadkai Friss Ujságot, ne vegye pedig azért, mert régi magyar közmondás az, hogy az ember, ha kigyót melenget a keblén, utoljára is megfogja ezért csipni. Egyenlőre végeztem ezzel a sajtotakaróval. Igaz, hogy nem igen érdemes személyeskedni, mert erre szinte van magyar közmondás: a részeg és bolond ember elől a józan és okos embernek ki kell térni. Csak azért választottam most, hogy tudják és érezzék az ilyen alakok azt, hogy itt vagyok és pártomat meg fogom védeni. Egyenlőre ennyit rosszakaratu riporter uram. Mäskor többet tegyen ésszel, mint észnélkül. Mielőtt egy ilyen hülye riportot közölne jusson eszébe, hogy mi keresztény szociálisták élünk ám.

Román Nándor,

az alföldi keresztény szociálisták kerületi titkára.

H I R E K.

Tájékoztató.

Május 30. A Kossuth asztaltársaság majálisa, a városi erdőben. Kezdeté este 8 órakor.

Junius 18. A magyar asztaltársaság nyári mulatsága Radonavácon. Felvilágosítás az asztaltársaság helyiségeiben.

— **Adományok szent Erzsébet szobra javára.** Páncsics Dominika második ivén: Dulics Péter, Stantics János, Pertity Krisztina 2—2 korona, Delich Kálmán 1 40, Báics Agnes, Simokovics Lázár, Bogesics Mária, Kuluncsics Anasztázia, N. N. 1 20, Sztantics Jakab, Kovács Ferenc, Báics Mária, Kuluncsics Margit, Simokovics Agoston, Báics Róza, Báics Mariska, Báics Mária, Rajesics Teréz, Milodánovics Mária, Radák Klára, Malagurszki Róza Breslia Félix, Markovics Péter, Szárics Marcel, Simics Alojzia, Bogesics Klára, Arnold Pálné, Báics Róza, Szudárevics Mária, Vukovics Valéria, Vörös Koléta, Péics T. Antal, Bresics Klára Balázsevics Lucia, Mamuzsics Fülöp, Páncsics Dominika. 1—1 korona, Pletikoszics Ferenc 80, Balkó Mácsai Mátyás, Ispánovics Mátyásné, Montalion Józsefné 50, Hegedüs Teréz, Kuluncsics Gy. Temunovics Lázár, Malagurszki Káta, Bnkovics József, Noszkovics Mária, Bulovics Klára Marianovics Márta, Kuluncsics Matild, Nagy Róza, Vinkovics József 40, Mamuzsics Alajosné, Suits Márkné, Perján-

osevics Mária, Perjánesevics Paulina, Kuluncsics Antal, Bosnyák Anna 30, Malinkó Mihály Bukovics Rebeka, Milyácski A. Marianusics Lucia, Macskovics Mária, Marijanics Antónia, Irsai Erzsébet, Jokovics Mária, özv. Lulity Simonné, Delich Anna, Vidákovics Jozefa Petyerity Katalin 20—20 fillért adományoztak.

— **Számadás.** A Szabadka városi magyar főgimnázium tanuló ifjusága által folyó évi május 2 án a Szabadkán felállítandó Kossuthszobor javára rendezett és hangversennyel egybekapcsolt táncvigalom bevételeiről, kiadásairól és tiszta jövedelméről. Bevétel belépőjegyekből 663 korona, felülfizetésekből 86 korona, Szabadka szk. város tanácsának adománya 50 korona. Kiadás 455 korona 32 fillér. Tiszta jövedelem 343 korona 68 fill, mely összeggel alulirott igazgatóság a mai napon 183 sz. a. terjesztett be Szabadka, szk. város tanácsához a Kossuthszobor alapra való beutalás végett. Felülfizettek: Mukics Simon dr. 10, Freudenberg Zsigmond 6, Hartmann József, Scossa Zoltán, Taussig Izsó dr. 5—5, Birkáss Gyuláné, Hartmann Rafael, Kosztolányi Árpád. Polgári Takarékpénztár, Takarékpénztár mint szövetkezet 4—4, Barkáts Mária, Hervanek Odön, Schubert Arnold 3—3, Geréb Mihály dr. György Mór, Kunetz Ignác, Kunetz Mór, Lányi Mór, Mamuzsics Benedek, Mamuzsich Félix Révfy Zoltán, S. p., Sugár Béla, Vas Ferenc, Wámoscher Mihály 2—2 Fürst Béla, Lukács József 1—1 koronát fizettek felül. Fogadják a mélyen tisztelt felülfizetők, Szabadka szk. város tanácsa, a hangversenyen közreműködött urak és hölgyek és a mulatságon megjelent nagyérdemű közönség a tanári testület és a tanuló ifjuság hálás köszönetét. Szabadka, 1908. május hó 9. Kosztolányi Árpád, igazgató.

— **A szerb metropolita-választás királybiztosa** Kedden e hó 12-én ül össze Karlócan a kongresszusi választmány, mely a legközelebbi kongresszus napirendjének megállapításával fog foglalkozni. E kongresszuson megy végbe a patriarcha-választás is. A kongresszusi választmányi tagok között erősen tartja magát az a hír, hogy a királybiztos gróf Batthyány Tivadar lesz, kinek személye iránt a szerbek osztatlan bizalommal és rokonszenvvel vannak.

— **A palicsi halász gyilkosai.** Ezen vadállatias kegyetlenséggel elkövetett bűnben a gyilkosokat állítólag már letartóztatta a csendőrség. A neveket azonban a vizsgálat érdekében ma délután még hivatalosan nem közölték.

— **A szabadkai Szabad-liceum egyesület** évi rendes közgyűlését az alapszabályszerű tárgysorral folyó évi május hó 10 én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Nemzeti Kaszinóban tartja.

— **Uj huszkoronás bankjegyek.** Nyolc év előtt, 1900. március 31-én bocsátották ki a most is forgalomban lévő huszkoronás bankjegyeket s az osztrák-magyar bank már egy év előtt elhatározta, hogy új huszkoronás bankjegyeket fog kibocsátani s a régiéket bevonja. A jegybank főtanácsának tegnapi ülésében állapították meg az új bankjegyek kibocsátási idejét. Eszerint junius 22 én bocsátják ki az új huszkoronásokat, amelynek mintáját Hegedüs László magyar festő rajzolta.

— **Sztantics Lajos gőzmalma.** Egy munkában, szorgalomban töltött élet nyerte el megérdemelt jutalmát akkor, mikor már ott állt, hogy egész élete munkájának gyümölcsét elveszítse. Gőzmalma leégett. Elképzelhető a szerencsétlenség által a becsületes szívnek okozott fájdalom, mely csak növekedett azzal, hogy a telegendélyt meg akarták tőle vonni. Meg is vonták, s hogy jogtalanul, azt bizonyítja a ma leérkezett miniszteri határozat, amely Sztantics Lajosnak a tegett gőzmalom felépítését és újra üzembevitelét megengedte. A fáradhatatlan, munkás, keresztény nagyiparos tehát mégsem lesz megfosztva attól, hogy annak

szenkelhesse munkásságát életfogytig, aminek a szerencsétlenség bekövetkeztéig szentelte, s amit nélkülözések, becsületes munka, nem pedig börzespekulációk révén szerzett meg.

— **Halálozás.** Zomborból írja tudósítónk. Szombat délután négy orakor helyezték örök nyugalomra özv. Juhász Péternét, Juhász Lajos városi adótiszt anyját. A temetésen a gyászoló tisztársai, testületileg és az ismerősök is óriási számban vettek részt a végtisztességen.

— **Közbiztonság Szabadkán.** Hogy a közbiztonság Szabadkán milyen, azt hiszem mindenki tudja, aki valaha csak volt olyan szerencsés, hogy úgy 9 óra után valamely félreeső utcában megfordult. Eserről nemcsak mi, akik helyben lakunk, hanem az ország bármely részének lakószerezték már tudomást. Nem hiába mint bácskai bicskások vagyunk mások előtt ismeretesek. Igen érthetően jellemzi ezen igazságot a következő eset is, amely a napokban játszódott le Szabadka egyik nem éppen elhagyatott utcájában: Egy fiatalember illedelmesen, semmit nem gyanítva végig haladt az utcán. A mikor a Magyar-utca sarkára ért, észre vesz egy pár suhancot akik a sarkon állnak. Körülbelül husz lépéssel elhagyva őket, kellemetlen és rémületes meglepetésben részesült. Ugyanis a sarkon levő legények — akik talán a Bakony-erdőből szöktek meg — nem tettek egyebet, mint egy pár üdvözlést tettek nem tudom kinek a tiszteletére. Említett fiatalember észrevevén, amint a golyók a feje fölött elsüvitenek, menedéket keresett élete számára ezen vadállatok gaz és gondolkodásba ejtő virtuskodásától. Igazán itt van már az ideje, hogy városunk reputációja érdekében is az illetékes tényezők minden fát megmozgassanak, hogy ilyen és ehhez hasonló esetek többé elő ne fordulhassanak.

— **Agyonütötte a vödör.** Nagykánizsáról írják, hogy ott kutatás közben a vödör agyonütötte Gazdag István munkásembert. A kutatásnál két ember volt; egyik Gazdag István munkás a kutban dolgozott a másik pedig, aki a kutból kiástott sarat vedrellel huzta a kut partjára. A sárral teli vödör valahogyan lezuhant, a kutban lévő ember fejére aki a szörnyű ütés következtében nyomban szörnyet halt. A szerencsétlenségről távirati uton értesítették a kir. járásbírókat. Dr. Fischer Sándor kir. járásbíró és a szabadkai kir. törvényszéki orvos még tegnap kiszállt a szerencsétlenség színhelyére megállapítandó, hogy nem-e forog fenn Gazdag István elhalálása körül vigyázatlanság, gondatlanság, avagy rossz szándék, mely büntetendő osekmenyt képez.

— **Az új telefon.** Említettük már, hogy új telefonrendszert kap Szabadka. Olyant, aminő Budapesten van. Az új távbeszélő készülékek felszerelését már meg is kezdték, s ha valamennyi állomás fel lesz szerelve, az új rendszert átadják a közhasználatnak.

— **Mérgezés.** Zombori tudósítónk írja. A múlt héten Bapáts Miklós horvátországi származású itteni fazekaslegény mérgezési tünetek között az utcán összeesett s nyomban városi kórházban helyezték el, ahol azonban anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, 6-án meghalt. Ki sem volt hallgatható s ezen igazán rejtélyes és titokzatos ügyben rendőrségünk serény nyomozást indított.

— **Az ezüstforintos alkonya.** Ausztriában komolyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy az ezüstforintosokat a forgalomból végleg kivonják és a koronaértékkel való számítás általánosítása végett három oronásokat és ötvenfilléreket, esetleg ötfilléreket is hoznának forgalomba. Az ötfillérest már a koronaérték behozatalával akarták forgalomba hozni, de akkor elálltak ettől a szándéktól, mert attól féltek, hogy miatt némely élelmiszer megdrágult volna. Természetes, hogy mindez csak a magyar kormány hozzájárulása után történhetik meg.

— **Nyilatkozat** Ez év április 8-án Fonyves Ferenc hírlapíró urat szinte öntu-

datlan állapotomban meg támadtam. A durva sértésért Fonyves Ferenc ur nyomban elégtételt vett rajtam, de amikor a sértés bírói megtorlásáról humanizmusból lemondani sziveskedik, kötelességemnek tartom kijelenteni, hogy az inzultust mélyen sajnálom s Fonyves Ferenc urtól az ellene elkövetett sértésért ünnepélyesen bocsánatot kérek. Ezen bocsánatkérő nyilatkozatomban benne foglaltatik az is, hogy a megsértett szabadkai újságírókat szintén megkövetem és kijelentem, hogy a jövőben a hírlapírói karral szemben mindenkor a legnagyobb tisztelettel viseltetem. Köteles vagyok ezen nyilatkozatomat a szabadkai lapokban, valamint a Pesti Hírlapban nyolc napon belül közzétételni. Szabadkán, 1908. május 9-én.

Könyves Jenő s. k.

— **Légzőszerveink** ellenségei az ős és tél és nagyon gyakran támadnak ez időszakokban mindennemű gyulladások és hurutok. Ily betegségeket azonnal figyelemmel kell kísérni, mivel az elhanyagolás hosszantartó és nem ritkán még az életet is veszélyeztető hurutos megbetegedésekhez vezetnek. Nem is szabad haszontalan háziszerekkel experimentálni, hanem azonnal egy igazi gyógyhatású szerhez folyamodni. Ily szerek közül első helyen áll a „Sirolin-Roche“, melynek kiváló gyógyhatása az orvosok egyértelmű nyilatkozata alapján el van ismerve. „Sirolin-Roche“ minden gyógyszer-tárban kapható.

Lakás-áthelyezés. Dr. Prokesch Géza lakását Zombori-ut Báics-féle házból Bercsényi-utcába, a zálogházzal szembe, helyezte át. 384-6-6

Jó hírnév

és a fogyasztó közönség helyes izlésére vall, hogy pezsgők rohamosan terjed és nagy keresletnek örvend.

KAPHATÓ: 256-59-25

minden elsőrangú fűszerkereskedésben, kávéházban és vendéglőben.

INNEN-ONNAN.

— Hej, beh szeretném, ha az én feleségem volna a lánchid oroszánja!

— Miért?

— No mert akkor a feleségem nem nálam, hanem állandóan a lánchidon volna és a mi fő, neki sem lenne nyelve!

— Nussád, szabad kérem a második keringőt?

— Sojnások, Herr von Trotteluss, de már tul vagyok jegyezve!

Pap: No, mit vettünk fel a bibliából?
Fiu: Abrahám nőül veszi Sárát, de csak a — felét. (T. i. a fejezetnek a felét vették fel.)

TANÜGY.

+ **A zentai főgimnázium tanítási ideje.** A zentai főgimnáziumban eddig a délelőtti és délutáni tanítási rendszer volt gyakorlatban. A főgimnázium tanári kara, mint tudósítónk jelenti, most előterjesztést tett az iránt, hogy az 1908-1909-diki tanévben a tanítás csakis délelőtt történjék.

Minden hölgy csak egyszer tesz kísérletet, s meg fog győződni az **ILLÉS-FÉLE**

LILLOM-TEJCRÉM

szépitő, ifjító és frissítő osodás hatásáról, melyet nemcsak a szabadkai, hanem a bel- és külföldi magasrangú hölgyek és művésznők is a legjobb és legbiztosabb arópoló szernek ismertek el. Ára 1 korona. **Lillom-tejzsappan 90 fill.** Kapható az egyedüli **Ifj. ILLÉS ANTAL** készítőnél: „Vörös kereszt“ gyógyszer-tárban a főpostá átellenében **Szabadkán, Népbank-palota.** 321-9

KÖZGAZDASÁG.

A Szabadkai Kereskedelmi és Iparbank 1908. évi április havi forgalmi kimutatása:

Pénzkészlet:

a mult hórl	kor.	41095-57
Bevétel e hóban		926637-35
	Összesen	1041032-92
Kiadások e hóban		1028254-54
Maradvány		12838-38

Betétek könyvekre:

Állag a mult hórl		1815808-46
Betételek e hóban		87869-27
	Összesen	1903677-73
Kivételek e hóban		80179-51
Maradvány		1823498-22

Előlegezés:

Állag a mult hórl		40062-—
Előlegeztetett e hóban		1284-—
	Összesen	42246-—
Visszafigyeltetett e hóban		1520-—
Maradvány		40726-—

Leszámitolás:

a) Bankszerű váltók:

Állag a mult hórl		512784-64
Leszámitoltott és visszleszámitoltott e hóban		686586-58
	Összesen	1199371-22
Visszafigyeltetett e hóban		606769-63
Maradvány		592901-59

b) Hiteltulajdonosi váltók:

Állag a mult hórl	kor.	34059-—
Leszámitoltott e hóban		11275-—
	Összesen	45334-—
Visszafigyeltetett e hóban		11017-—
Maradvány		34317-—

c) Kezességi és betáblázott kötvények:

Állag a mult hórl	kor.	848063-24
Kiadott e hóban		13040-—
	Összesen	861103-24
Visszafigyeltetett e hóban		16340-27
Maradvány		844762-97
Összes forgalom		3.219.225-71

Mucsy György,
v. titkár.

Horvátovits Ernő,
főkönyvelő.

Aubermann Miklós,
pénztárnok.

Ismerőseink körében terjesztük a „BÁCSKAI NAPLÓT.“

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **Bűnügyi fő tárgyalások.** A szabadkai kir. büntető törvényszék által fő tárgyalásra a következő bűnügyek tüzetek ki.

Május hó 11-én: Oláh Farkas Márton, többrendbeli lopás és orgazdaság büntette. Körmöczy Lajos, hatóság elleni erőszak büntette, Pinterics Mihály, súlyos testi sértés büntette, Makai Mihály, súlyos testi sértés büntette, Szmiljanszky Dusan, hatóság elleni erőszak büntette, Gabrics Pál, súlyos testi sértés büntette.

Május hó 13-án: Stein Mór, gondatlanságból okozott emberölés vétsége, Lagler Vince és társa, többrendbeli lopás büntette.

Május hó 15-én: Szupics József, rágalmazás vétsége, Perlstein Jenő és társa, lopás büntette. Fülöp Máté, gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége.

Nyári menetrend

megjelent és kapható:

HEUMANN MÓR

könyvkereskedésében

Szabadkán, Fő-tér, a Szentháromsággal szemben.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordítja: **Körmöczy Ernő.** 122

Hamarosan elmondta Pierónak, hogy soha sem nógatta volna az asszonyt a beismerésre, ha tudta volna, hogy ez lesz a vége. O azt hitte, hogy Piero nemesszívű, lovagias ember. Egy ilyen féfi az ő helyében ezt mondaná: „Hibáztál... de a mikor gyermeked megmentéséért nyilvános bűnvaló-mást tettél s fejedre vontad haragomat, — kiengesztelted vétkedet. Rád nézve ez maga is elég bűnhődés már.“ Egy igazi, nemesszívű férj ölbe kapná gyermekét s kézenfogva az asszonyt térne házába vissza. Igen, így tenne egy valódi Signor. O azonban nem Signor, hanem vérszomjas vadállat.

Azoktól ugyan beszélhetek, amit akart, mert egyik sem hallgatott rá. Akár a süket falaknak beszélt volna.

E pillanatban a gyermek lassan előre sompolygott s atyja keze után nyult. A férfi vad, gyűlöletes pillantással mérte végig. Most, mikor leányruhába volt öltöztetve s felkunkorított bodor haja gondosan a füle mellé volt fésülve azonnal feltűnt az anyjához való hasonlóság, mit eddig észre sem vett talán. Indulatosan rugta félre Marcia gyermekét.

Aggasztó, félelmes csend feküdt rá a térre. A szomszédnép lassan, nesztelenül odalgott el onnan. Egynémelyik tétovázva, habozva vissza, vissza tekintgetett egy ideig, de aztán meggondolta magát s eltávozott a térről. A férfi, úgy látszik, csak arra várt, míg egészen magukra maradnak.

Donna Micaela is elhalgatott, e helyett azonban a Krisztusképet Marcia karjaira tette. „Fogadjad én jószágos testvérem, ez legyen a te védelmeződ ezutánra midig.“ — szólt hozzá biztatóan.

A férj végignézte mindezt, s úgy látzik e látvány csak növelte haragját. Hisz ez már alig várta a pillanatot, hogy feleségével egyedül maradjon. Egész teste vonaglott az izgatottságtól, mint mikor a duvad végső ugrásra, szökésre készült.

Csak hogy nem hiába tartotta azt a képet kezében az asszony. Az a megvetett fadarab arra készítette, hogy a szerelem legnagyobb áldozatát próbálja véghezvinni.

„Ugyan“ mit szólna hozzám Krisztus a paradicsomban, hozzám, ki megcsaltam férjemet aztán gyilkossá tettem őt? — gondolta magában. Eszébe jutott aztán az is, hogy mily nagy szeretettel vette őt körül ifjúkorában férje. Akkor biz nem is gondolt rá, hogy ily nagy nyomoruságba fogja ejteni őt.

„Nem, Pieró, ne öl meg!“ — kiáltotta fájdalmas esdekléssel, — meglásd, a vesztőhelyre jutsz. Hisz ha kívánod, úgy sem kell látnod többé!

A piactér másik vége felé rohant, hol a tátongó szakadék ásitott elő. Mindnyájan látták, mi szándéka van. Dult arca eléggé elárulta azt.

Többen iramodtak utána, csak hogy ő már akkor jókora egérutat nyert. Most hirtelen kiesezett hóna alól a kép s lábai elé esett, megbotlott benne s végigterült a földön. Akkor aztán utolérték.

Ki akarta magát szakítani kezeik közül de amazok erősen tartották.

— Ah, hagyjatok, hagyjatok engem! ő rá nézve is jobb, ha végrehajtom szándékomat!

De akkor már férje is odaért. Kézen fogta a gyermeket s ölbe kapta hirtelen. Nagyon megindultnak, meghatótnak látszott.

— Igy ni, Marcia, most már jóra fordul minden, szólj feleségre felé Piero. Szörnyű zavart volt, de sötét szemei, melyek boldogságtól ragyogtak, többet mondtak minden ékes beszédnél — „Te csak gyere velem! Kár lenne olyan asszonyért, amelyen te vagy, én édes feleségem!“

(Folyt. köv.)

Kiadó villa Palicson, közvetlen a földmives-iskola igazgatói lak mellett 2 szoba, 2 verenda, konyha, pince stb. azonnal kiadó.

Bővebbet:

Nagy Ferenc

építőmester 380-10-6

VI., Halasi-ut 377. sz.

Egy 20 év óta fennálló és hírnévnek örvendő

épület- és géplakatos-műhely berendezés

más vállalat miatt igen kedvező feltételek mellett **azonnal átvehető.**

Bővebbet **Malusev Sándor irodája Szabadka, edénypiac.** 387-1-1

Versenyfőgyalási hirdetés.

Magyarokanizsa határában fekvő Adorján fiók község róm. kath. plébániájához tartozó Óromhegyes csoportosított külsőség részére létesítendő templom építése folyó évi június hó 1. napján délelőtt pont 10 órakor Magyarokanizsa városának tanácsstermében kezdődő nyilvános versenyfőgyaláson fog biztosítani.

Az ajánlatok élő szóval és öt pecsétes lezárt borítékban, irásban is tehetők. Ez utóbbiaknak az ajánlati mintalapon kiállítottaknak és bánatpénzzel ellátottaknak kell lenni és legkésőbb **május hó 30. napján** Magyarokanizsa községi előljáróságához címezve kell a postán ide érkezni.

Bánatpénz 1000 korona készpénz. Az összes munkák együttes kikiáltási ára 17900 kor. 32 fill.

Az építéshez szükséges homok és téglák, amelyek értéke a kikiáltási árban nincsen befoglalva, így ingyen lesznek vállalkozónak az építés színhelyére behaszánálásra boosájtva.

A tervek, árelemzés, költségvetés és versenyfőgyalási feltételek a közigazgatási jegyzői irodában, hétköznap a községvárosnál ifj. Csuka Sándor községi iktatónál betekinthetők, ahol az írásbeli ajánlatok mintalapjai is beszerezhetők.

Magyarokanizsa, 1908. évi május hó 7-én.

Szabados Pál s. k.,

adorjáni h. plébános, mint az építési bizottság elnöke.

386-1-1

Papi ruhák.

Van szerencsém a nagyságos és főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre való fekete, színtartó papi szöveteim megérkeztek s azokat üzletemben nagy választékban raktáron tartom s igyekszem úgy mint eddig, ezen-tul is megrendelőimnek teljes bizalmát és megelégedését kiérdemelni.

Vidéki megrendelésnél elég egy minta reverenda vagy ruha beküldése is; kívánatra azonban *saját költségemen* a helyszínére személyesen kiutazom.

Templomi miseruhák elkészítését, valamint azok javítását is jutányos árban elvállalom.

Üzlet: Nemzeti Casinó épülete mellett levő *Balog György-féle ház*, Vesselényi-ut.

Hadnagy István,

195-60

papi és polgári szabó.

Temetkezési vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a jelenlegi **üléshelyiséget** megnagyobbítottam és eddig, mint lelkiismeretes pontossággal a meghaltakat illető kegyelet megadásával végzem az elvállalt temetkezést. E célra raktáron tartok nagy választékban

diszes érc- és fakoporsókat,

sirkoszorukat, koszoruzalagokat; koporsóba való matracok, vánkások, szemfedők elegáns kivitelben kaphatók.

Hullaszállítást s minden egyéb megbízást a legnagyobb gondnal és pontossággal végzek úgy, hogy a gyászoló osaládnak akár helyben, akár vidéken miről sem kell gondoskodnia.

A n. é. közönségnek szíves jóindulatát kérve, vagyok mély tisztelettel

Moldoványi József

temetkezési vállalat tulajdonosa, VI. kör, Deák-u. (Piukovits-féle ház).

390-10-1

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
3-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
elegendő, csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért, szintágy-felöltözésért, turistalódent, selyem-kamgarant stb. stb. gyári áron küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert poszt-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az **előnyök**, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetségletét közvetlen **Siegel-Imhof** cégnél, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékenyek.

Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék.

Mintahű, figyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Rétay és Benedek

oltáregyleti szállítók

egyházi műiparintézete

Budapest, IV. ker., Váci-utca 59.

Miseruhák, zászlók, lobogók, oltárfelszerelvények, csillárok, keresztúti és oltárképek, valamint mindennemű templom- és kápolna-berendezések előállítására.

Műintézetünk vállalkozik a templomok teljes belső megújítására, stilszerű kifestésére, az oltárok stb. renoválására és aranyozására kedvező feltételek mellett.

Készít stilszerű **oltárokat, szószékeket, gyónószékeket és domborművű stáció-képeket.**

Árjegyzéket, költségvetést, mintákat és tervezeteket **készséggel küldünk.** 261-17

Óbecsei Hírek

A „BÁCSKAI NAPLÓ“ POLITIKAI NAPILAP HETI MELLÉKLETE.

Programmunk.

Megesett a mult hó folyamán, hogy a torony alatt is volt gyűlés, nem községi ügyeket tárgyaló közgyűlés ugyan, mert Óbecse nagyközség bölcs kupak-tanácsa enélkül is el tudja vezetgetni — jól-e, rosszul-e, nemtudom — a község ügyeit, hanem volt alakuló közgyűlés, melyet az országos Katolikus Népszövetség helyi csoportjának megalakítására hívtak össze olyan férfiak, akik megértvén korunk hívó szózatát nagy, országos érdekek megvédése céljából kívánatosnak vélték Óbecse katolikus polgárait is belevonni ebbe az országos mozgalomba. A gyűlésről akkor még egyetlen helyi lapunk elzengte már mondókáját s így arról hosszasan irnunk fölösleges ismétlés lenne. De nem is magáról a gyűlésről akarunk mi ezuttal szólni, csak néhány megjegyzés ragadt akkor emlékezetünkbe, melyeket több gyűléssel, mint igazsággal kockáztattak meg olyan jelen voltak, akiknek beszédéből nagyon is kiritt, hogy katolikus létükre vagy nem tudnak, vagy nem akarnak katolikus, de még csak keresztény módon sem gondolkozni, beszélni és cselekedni.

A megjegyzések forrását ismerjük. Csupa olyan emberektől eredtek, akik a Népszavából merítik minden tudásukat s annak minden vallást, tekintélyt és társadalmi rendet fölforgatni törekvő célzattal összeirt cikkeiből veszik jobb ügyhöz méltó buzgalommal összes szellemi táplálékukat. És fájdalom, ilyen gyomorrontó, az egészséges gondolkodásra kiszámíthatatlanul káros eledellel ma már meglehetősen sokan táplálkoznak itt Óbecsén is.

Amikor derécs kényeret látunk a kezökben, krumplilevest az asztalukon, azon egy mákszemnyit sem csodálkozunk — a szegénynek nem telik többre, jobbra; de amikor az utcasarkokon elhaladva ezt a drága pénzen vett mérget látjuk nálok, amint éhifuszos lázzal szűresölgetik — ez már nemcsak csodálkozásunkat kelti föl, hanem legmélyebb sajnálkozásunkat is. De ki is tudná részvétlen szívvel nézni egy ezredév dicső emlékeivel dicsekedni tudó népek öngyilkosságát! — Messze keleten, abban a világrészben, melyről az „ázsiai sötétség“ megszokott frázisával szoktunk megemlékezni, a különböző országok uralkodói törvény által tütötték meg a népnek az ópium élvezését, mert az mérge és használatának általánosítása hovahamarabb az ország sirját ásná meg. Bizony elme-hetnénk vissza bölcsőnkbe, abba a sokszor emlegetett sötétségbe s ezt az egyet még mindig eltanulhatnak ott hagyott testvéreinktől, hogy nem csak lehet, de kell is gátat vetni a nép kö-

zött olyan gyilkos mérge terjedésének, mely tiszta erkölcsét megrontja, lelkét Isten, haza és király ellen lázítja, szóval kiöli lelkéből azokat az erényeket, melyek támaszai, talpkövei minden országnak.

De régi átkunk az már nekünk, magyaroknak, hogy mások példáján okulni nem tudunk s nagyon sokszor elmondjuk Pató Pál módjára, hogy „ejh ráérünk arra még!“ Nos hát ne is induljunk neki a dolognak valami nagy tüzzel, hiszen akkor elveszítünk utolsó nemzeti jellegünket is — a lassúságot, (renyhéségnek nem is merjük nevezni) de valamit mégis csak kell tennünk, hogy a mérge terjedését megakadályozzuk. Addig is, amíg törvényhozásunk a sajtószabadságnak nevezett mai sajtóféltelenséget meg nem szabályozza; amíg a zsidó gyerekek szennylapjaiknak pikantériákkal és hajmeresztő istenkáromlással (mint legutóbb a Népszava is) keresnek és találnak előfizetőket, sőt ujságtalókat is: gondoskodnunk kell olyan ellenmérégről, melynek használata nemcsak gyógyít, hanem vonzó és csábító is.

A magyarnak pedig mindig kedves a „mi kutyánk kölke“ és épen ezt a szerencsés gyengéjét akarjuk kihasználni, midőn a keresztény szellemű Bácskai Napló-hoz Óbecsei Hírek címen hetenkint egy mellékletet szándékozunk esatolni olyan célzattal, hogy azt olcsóságánál fogva mindenkinek hozzáférhetővé tevén polgárainkat az erkölcsrontó szennylapok olvasásától visszatartsuk s ekként a korrupció elharapódzását megakadályozzuk. Nagyon természetes, hogy e cél elérésére föl fogunk használni minden eszközt, melyet a lelkiismeret, a jó izlés, meg a célszerűség szempont felhasználnunk enged. Fölvilágosítani a félrevezetetteket, felébreszteni lelkiismeretét a félrevezetőknek, gátat vetni azoknak, akik a gyilkos mérge használatát általánosítani törekszenek, ellenakcióra birni azokat, akik a baj terjedését eddig ölbetett kezekkel nézték s mindezek által megértetni a néppel, hogy sok tekintetben jogos elkeseredettségének oka nem ott van, ahol eddig képzelte, hanem azokban, akik vallásából kiforgatni igyekeztek, hogy azután társadalmi, közgazdasági és politikai téren önző céljaik eszközeinek megnyerhessék: ezek azok a fegyverek, melyekkel programmunk diadalra juttatásáért sikra szállunk.

Szeretjük hinni és remélni, hogy amíg e célért legjobb tudásunkkal és legnagyobb jóakaratusunkkal küzdünk, addig gyarló tervezeteinket jó végre fogja váltani az, aki minden dolognak Kezdeté és Vége.

Felhívás előfizetésre.

A „Bácskai Napló“ keresztény napilappal máttól kezdve hetenkint egy melléklet fog megjelenni „Óbecsei Hírek“ címen, melynek irányát a melléklet vezető cikkében ismertetjük. Szerkesztői a nagy nyilvánosság előtt magukat megnevezni nem tartják szükségesnek, olvassa kiki addig, amíg komoly keresztény irányával a közönség pártolását megérdemli.

A Bácskai Napló szombati száma az „Óbecsei Hírek“ melléklettel együtt itt Óbecsén, kapható minden vasárnap reggel számonként 4 fillérért és megrendelhető Berecz Kálmán káplánnál Óbecsén. Előfizetési ára fél évre 2 korona.

Polónyi Gézát a Lengyel ellen folytatott peréből kifolyólag a kapott fényes elégtételért meleg hangu táviratban üdvözölte az óbecsei katolikus papság.

Hajdemákok.

Valamikor a 16. században rettegett név volt a hajdemák. Az akkori háborus időkben kifosztott birtokosok, iparlovagok és mindenféle züllött alakokból kerültek ki ezek a hajdemákok, akik bandákká szövetkeztek. Legnagyobb részüket a Galiciából származó tönkretutott lengyelek tették ki. Tisztán rablásból, gyújtogatásból és utonállásból éltek; a sziklák közt barlangokban és elhagyott romokban ütötték föl tanyájukat s azt megerősítve dacoltak minden törvényes rend ellen. Innen jártak ki portyázni és rabolni, nem irgalmazván senkinek. Teljesen tönkretették egész felső Magyarországot ugyanígy, hogy egész vármegyéknek kellett szövetkezniök megrendszabályozásukra és kiirtásukra. Amde hiába volt a vármegyék erőlködése, mert hajdemákok országunkban még mai nap is vannak még pedig sokszorozott számban, bár modernebb alakban.

Nem fegyverrel pusztítják hazánkat, hanem ravaszsággal és uszorával. A modern hajdemákok legnagyobb része szintén Galiciából származik, onnan lopódtak be nagy alázatosan, vállukon balyu, szájukban füttyölő. Előbb csak az északkeleti vármegyékben telepedtek le, mint túrt alakok utszéi esárdákban, boltokban mindenki által lenézve és megvetve. De a hajdemáknak szívós természete, vastag bőre és számító esze van. Pár év alatt a megvetett, lenézett, a társadalomból kizárt alakok már az egész országot elözönlötték, de most már nem balyuval hátukon, nem alázatosan, hanem fenhordott fejvel, nagyságos címmel, nyírott angol bajuszszal olykor mint képviselőjelöltek, mint bankdirektorok, kereskedelmi kapacitások, különböző dominiumoknak kegyurai, nemzetközi népvézérek jelennek meg, kiknek nyomát mint hajdan őseiket szegénység és nyomor követi.

Bizony nagy változás ez! és nagyon sok könny, szenny és piszok tapad lelkéhez a mai modern hajdemáknak, mig közönséges

falusi szatócsból nagyságos urrá vedlik. Hány szegény földmives, hány szegény kisbirtokos siratja a hajdemákok garázdálkodásait! A falusi hajdemák, mint egy vén polip beül kereskedésnek nevezett bünbarlangjába és lesi az arra vetődő tudatlan parasztot, hogy karmai közé kaparítván neesak anyagilag, hanem erkölcsileg is tönkre tegye. A hitelbe adott pálinka végkép elbutítja azt a szegény embert; iszik, mert jelenleg nem kell fizetni és ha vége az aratásnak, a fáradságos munkával jól megérdemelt gabonáját a hajdemák viszi haza.

Szomorú igazság ez és még szomorubb, hogy pár ezer hajdemák egy ország nyakán ülve játsza az urat és dominálja a társadalmat. Kereskedelmünk és közgazdaságunk mind a körmeik között vannak. Meddig fog ez még így tartani, mikor fogunk végre tisztán látni és mikor fogunk végre mi is szövetkezni, mint hajdan a vármegyék... **Z.**

HIREK.

Az „Óbecsei Hírek“-et érdeklő összes szellemi és anyagi levelezések, hirdetésekre vonatkozó ajánlatok **Berecz Kálmán** káplán címére **Óbecsére** küldendők.

— **Darányi Ignác** földművelésügyi miniszter ilyen művéségében tíz éves jubileuma alkalmával üdvözölte az Óbecsei Földmivésifjusági Egyesület is, melynek a miniszter disztagja. A miniszter meleghangú levélben köszönte meg az egyesület üdvözlését s egyben biztosította az egyesület iránt a jövőre nézve is jóindulatát és érdeklődését.

— **Adomány.** Özvegy Gortva Lázárné a belvárosi róm. kath. templomnak egy gyönyörűen himzett terítőt ajándékozott. Fogadja ez uton is hiveim nevében hálás köszönetemet. **Plebános.**

— **Első áldozás.** Mult vasárnap a belvárosi róm. kath. templom kedves ünnepélynek volt színhelye. 126 gyermek járult az első szent áldozáshoz, mely alkalommal **Berecz Kálmán** káplán intézett a gyermekekhez az ünnepély hangulatának megfelelő beszédet. Mise után az iskolánéknak reggelire hívták meg tanítványait, akiknek szeméből visszatükröződött az a boldogság, mely e napot rájuk nézve felejthetlenné fogja tenni. Számos anya könnyes szemmel volt boldog szemtanuja az aranyos kis csemeték vig lakmározásának.

Mezei munkások figyelmébe! **M. Cormik** aratógépgyár **Schumacher Rudolf** és **Fiai** vezetése mellett f. hó 12-én és 13-án vagyis kedden és szerdán a **Gerber-féle** vendéglőben a **kéveköttő gép** kezeléséről ingyenes előadást tart. Az előadások kezdete mindkét napon d. e. 8 óra.

— **Örömmel adunk hírt** arról, hogy Óbecsén legutóbb tíz ház építésére adott a szolgabíró-ság engedélyt s azonkívül már régebben nyert engedély alapján még több háznak építése van munkálat alatt. Magában a **Plebánia-utca**ban öt nagyobb szabású ház van épülő félben, világos bizonyítékul annak, hogy közönségünk ma már ezt az utcát tekinti fő utcának s szinte ellenállhatatlan vonzalommal iparkodik kiki lakást szerezni ebben az utcában, melyhez bizonyára azt a reményt kötik, hogy a közeljövőben aszfaltmakadással lesz burkolva, minek következtében Óbecse legforgalmasabb utcájává válnék.

— **Cirkusz Óbecsén.** Az **Árpád-liget** bejáratánál állította föl özvegy **Lódi Ernőné** a cirkuszát, melyben május hó 6-án tartottak először diszelőadást. Az előadásokra jegyek lapunk tudósítójánál, **Feszli György** urnál is kaphatók.

— **Verekedés Bácsföldváron.** **Jovánovics Grujó** a mult héten szóváltás közben székkel ütötte **Gáty István** bácsföldvári lakost miáltal az orvos véleménye szerint 10 napon belül gyógyuló testi sértést kötetett el rajta. A esendőség a verekedőt följelentette.

— **Mezőrendi kihágások** miatt föltűnő sok följelentés érkezik nap-nap után a bírósághoz. Szomorú jele ez annak, hogy aránylag nagy határunkban nines marhaállományunknak megfelelő területű legelő; de eléggé bizonyítja azt is, hogy Óbecsén még mindig nines okszerű gazdálkodás, mert jószágállományait a gazdák nem a saját takarmányterményeikből, hanem mások gabonájából szeretnék eltartani.

— **Vonatok indulása** május elsejétől kezdve **Szabadka felé** reggel 4 óra 10 perc, 7 óra 20 perc és dél után 1 óra 10 percekor; **Ujvidék felé** reggel 4 óra 20 perc, 9 óra 45 perc és dél után 3 óra 45 percekor; **Zombor felé** reggel 3 óra 46 perc, 9 óra 10 perc és dél után 2 óra 36 percekor.

— **Gőzhajók indulása** a **Tiszán Titel felé** vasárnap, szerdán és pénteken dél előtt 10 óra 39 percekor; **Szeged felé** hétfőn, csütörtökön és szombaton reggel 6 órakor.

Egyről-másról.

Óbecse községe nemcsak arról nevezetes, hogy legnagyobb és legszebb községe vármegyénknek, hogy előszeretettel viseltetik a város a „város“ czimzés iránt, s hogy a pletyka épp úgy virágozik benne, mint akár **Piripócs**on, — oh nem, — ez mind oly esélyesség hogy szóra sem érdemes, mert hisz ebben egyezik majdnem minden hasanló rangu „város“-társával, de, mert mégis csak valamiben szeretne kiválni, a többtől, hát a falu öregjei sok fejtörés után, kieszték mikép kelhetne versenyre a többi társával, s mikép lehet aztán igazán „híros város“.

A mint így gondolkoznak és eszölnek, hát a legokosabb — nem a legnagyobb — közöttük homlokára csap „megvan“!

Hála Istenek! mondja a többi, és törlik homlokukról a verejtéket, a mely a mély gondoktól barázdás homlokukon kiveződött.

Halljuk, halljuk! Hát m. t. gyülekezet! az én indítványom az, hogy sztrajkoljunk!

Eljen, eljen!

Rögtön átalakult a vének testülete sztrajk bizottsággá, s a **Báráház** sarkát megtették strajk tanyának, a sztrajk iroda helyiségről még nem határoztak. Később értesültünk, hogy a makhetesben állították föl.

Mindjárt jelvényeket is vettek ilyen feliratokkal: le a községi alkalmazottakkal! Le a kisbírók fizetésével! A kinek kevés a fizetése, menjen kapálni! — Eljen az olesó legeltetés! Nagyszerűen indult a dolog.

Kimondták, hogy községi gyűlést nem tartanak. A ki pedig dolgozni mer, azt kiebrudalják a községből.

Azóta aztán vig élet van Óbecsén.

Hiába sürget a vármegye, hiába könyörögnek a kisbírók és rendőrök — a válasz az hogy nem dolgozunk!

A rendőr panaszkodik, hogy 21 frt. fizetésből nem tud megélni már nines kenyere. — Egyen krumplit! szól a válasz.

A vármegye pedig csak *könyörög* — mert paráncsolni nem mer, hisz sok szavazata van a községnek... A községi tisztviselők és alkalmazottak is könyörögnek, — és éheznek némelyike pedig böles községi határozat folytán krumplit eszik — ha van....

Minden újság olvasó ember tudja, hogy évenként megjelenik az újságokban a riasztó hír, hogy a fiemei kikötőben megjelent egy ezápa, s néhány nappal később, kitűnik hogy a hír — kacsá volt.

Óbecse lepípálta **Fiumét**.

A multkor az a hír jelent meg valamelyik világlapban:

„A **duna-tisza** esatorna tiszai torkolata miatt több város közt megindult a versengés, de valószínű, hogy Óbecsén fog a esatorna a **Tiszába** torkolni, mert a község azt már egyik utcáján keresztül ki is építette“.

No mondok, ezt a esatornát én is szeretném látni.

Indulok a keresésére. Nagy kutatás után végre rá is találok a **plebánia** utcán egy piszkos pocsolvás árokra, és benne egy farka — kacsát látok. No gondoltam magamban most az egyszer nem újságkaesáról irtak a lapok.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI., Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése. Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefonszám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papírkereskedő. Szabadka, I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3. Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85. Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereskedése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör, Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkálya készítő. Szabadka, II., László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő. Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó. Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Legjobb ez idő szerint a valódi szabadalmazott „TURUL” peronoszpóra permetező,

mely a kecskeméti mezőgazdasági kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve, mert a hord ereje a legmagasabb gyümölcsfákra is fel visz, a szőlő permetezésnél a legfinomabb köd arányban permetez.

Egyedüli elárúsítója: **BARTEK KÁROLY, rézműves** (I. IV. kör, Damjanich-utca 614. sz. a.) ahol is bármilyennemű permetezők javítása pontosan és jutányosan eszközöltetnek. 372-33-13

Üzlet megnagyobbítás.

Van szerencsém értesíteni az érdeklődő vevő- és gazdaközönseget, hogy

szijgyártó-üzletemet 365-12-11

megnagyobbítottam s állandó nagy raktárt tartok minden fajta kocsizó és nyerges lószerszámokból úgy, hogy

100 ló minden pillanatban felszerelhető.

Megrendelések gyors és jutányos áron a legjobb anyagból készülnek el.

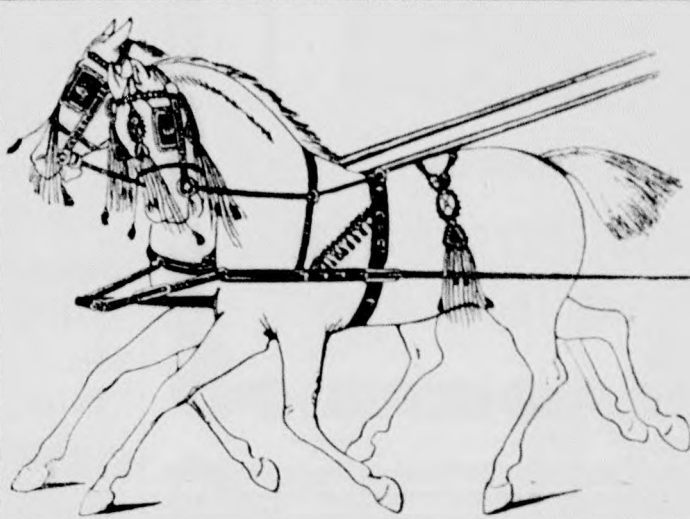
Bármily nálam rendelt áruért több évi jótállást vállalok.

☛ Kivánatra képes árjegyzék ingyen és bármentve küldetik. ☛

Tisztelettel

Andrássy György

Teréz-tér 83., saját ház.

Palicsfürdőn

egy szilárd anyagból épült új villa 5 kapa telekkel, melynek fele park, fele szőlő szabad kézből eladó. 1000 frt készpénz elég.

III. kör, Zimonyi-uton

bármilyen iparvállalatnak vagy beszálló vendéglőnek megfelelő ház ☛ más vállalat miatt szabad kézből előnyös feltételek mellett eladó.

VI. körben, Vöröskereszt-utcában az ovoda mellett 354-6-6

☛ egy ház ☛

nagy udvarral eladó.

Bővebbet Malusev Sándor irodája Szabadka, edény-piac.

Olcso és jó a világszerte ismert Bohémia ezüstacél kaszája

melyet nemcsak jó minőségeért, hanem könnyű kezelhetőséért minden gazda előnybe részesít. Igaz, hogy sok oldalról olcsóbb kaszákat ajánlanak megvételre, de ezek úgy minőségileg, mint a könnyű kezelést illetően össze sem hasonlíthatók a kitüntetéseket nyert Bohémia ezüstacél kaszájával. Ezen kaszáról lelkiismerettel elmondható, hogy

„jó szerszám — könnyű és félmunka”.

Kasza hossza cm.	60	65	70	75	80	85	90	95	100
Ára darabonként K	1.40	1.45	1.55	1.65	1.75	1.85	1.95	2.05	2.15

Hosszabb kaszák arányosan drágábbak.

Kapható minden országban használatos alakban, minden darabért külön kezesség. Tessék árjegyzéket kérni. A kaszához való elsőrendű természetes kőszőrűk 24 cm. hosszú, darabonként 30 fillér. Szabadalmazott kaszagyűrűk darabonként 25 fillér. Elsőrendű kaszaegyenestő szerszámok illő és kalapás, a legjobb acélból 2 korona. Elsőrendű ezüstacél sarló 80 fillér, 90 fillér, 1 korona vágási hosszúság szerint.

Meg nem felelőtt kieserélek, vagy a vételárat visszadom, épen ezért kockázat kizárva.

☛ Elküldés kezességgel utánvétellel vagy a vételár előzetes beküldése mellett az ezüstacélkasza gyári-raktár által. ☛

A cs. és kir. udvari szállító KONRAD HANNS által, szétküldési ház Brüx 1320. sz. (Csehország).

Kérje gazdagon illusztrált árjegyzékemet, 3000-nél több ábrával, amelyet ingyen és franko küldünk. 361-10-8

Tisztviselők figyelmébe!

Az országos magyar I. általános tisztviselőegylet kolozsvári képviselősege (Kolozsvár, Ferenc József-ut 7. sz.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei és városi tisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak mindennemű egyleti ügyben, ugyszintén

törlesztési kölcsön ügyekben

dijmentes utbaigazítással és tanácsesal szolgál.

☛ Válaszbélyeg csatolandó. ☛

43-83

☛ A pécsi országos kiállításon legelső díjjal, állami arany éremmel kitüntetve. ☛

Angster József és Fia orgona- és harmonium-gyár PÉCS.

Ajánljuk kitűnő hangu és erős szerkezetű légnymatu (pneomatikai) orgonáinkat igen jutányos árak mellett művészies kivitelben.

Raktáron kitűnő hangu harmóniumok minden nagyságban (170 koronától 1000 koronáig).

Mindennemű javításokat, hangolásokat és átépítéseket olcsón vállalunk.

☛ Árjegyzéket kívánatra ingyen küldünk. ☛

Alapított 1867. évben. 244-19

Légnymatu és electro berendezések.

WEISZ JÁNOS ANTAL

villany-, gáz- és vízvezeték-felszerelési műhelye és üzlete
SZABADKAN, Eötvös-utca, Csillag-ház.

Villanyfelszerelési cikkek.

Vízvezeték-, fürdő- és klozet-berendezések.

Költségvetés ingyen. ➡ ➡ Gyári árak.

18-47

Üzlet-áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy

fehérnemű mosó- és tisztító-intézetemet
özv. Milkó Mórné-féle házból
I. kör, Asztalos-utca 303. sz.,
Kudlik-féle házba helyeztem át.

Szabadka, 1908 május hó.

Tisztelettel

385-6-6

Kaich Dezsőné.

Kereset bárki részére!

Házi munkások keres-
tetnek gyors kötőgépe-
inken való kötésre.
Távolság nem határoz,
mi eladjuk a kötött
munkát. 180-27

Thos. H. Whittick és Tsa

Prága, Franzens-Kai No 6-708.

Figyelem! Aki bármi ingó
vagy ingatlant
eladni vagy bér-
Telefonszám 446. beadni, venni
vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá
magán egyénekről vagy cégekről és vállala-
tokról

hiteltudósítást

(információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni.

hirdetéseket

hírlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni.

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-
reklamálása végett felülvizsgáltatni kíván és
végül

pénzbeszedéseket

(inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

➡ az Általános Forgalmi és

Hiteltudósító intézet ➡

törvényszékiileg bejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás
a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás
mellett eszközöltetik. 93-177

➡ Építési iroda áthelyezés. ➡

Salga Mátyás építési iro-
dáját VI. kör, Miklós-utca 25.
sz. a. (Teréz-templom mögött)
saját házába helyezte át.

383-7-6

Vasbeton és Rabczmunka vállalkozók.

Sürgőnycim: VASBETON UDVAR.

Arany érem és diszoklevél.

Morvai Antal és Novák Mihály

motor erőre berendezett márvány-, mozaik- és cementárú-gyárunk

Tűzbiztos falak, mennyezet-szerkezetek vassod-
rony-betéttel ugynevezett vasbeton, boltozatok,
tetők, templomboltozatok, padlózatok stb. elő-
állítására rendszere szerint.

RABITZ-MUNKÁK.

Elvállal beton-esaternázást, betonirozást, nedves
falak szárazzá tételét, gránit teraszt.

CEMENTCSŐVEK.

Kerámit és metlachi lapok.

SZABADKÁN,

a vasúti indóházzal

:: szemben. ::

TELEFON-SZÁM: 238.

Alapított 1890.

Előállít szökőkutakat, fürdőkádakat, víztartók
és vizelőket portland-cementből.

Raktár mindennemű műcemet-lapokból 1-6
szinben, márvány-, mozaik- és gránit-
lapokból.

KÖAGYAGCSŐVEK.

Portland-cement és hidraulikus mész
nagyban és kicsinyben.

320-80-27

➡ VAKOLATI KŐPOR. ➡